

Реалізація підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту в контексті забезпечення сталого розвитку суспільства забезпечується здатністю педагогом до виконання таких функцій[3]:

- лідера (долучає дітей і їхніх батьків до діяльності, мотивує, надихає, підтримує, заохочує, спрямовує до реалізації поставленої мети);
- носія інформації (володіє знаннями та вміннями в кількох галузях, якими охоче ділиться з дітьми та їхніми батьками);
- радника (допомагає знайти оптимальний напрям і спосіб діяльності відповідно до психологічних, пізнавальних потреб кожної дитини);
- організатора (організовує діяльність дітей, створює для них відповідні умови, забезпечує необхідними ресурсами, підтримує контакт з батьками та іншими учасниками освітнього процесу);
- наставника, помічника (допомагає дітям виконувати завдання за темою, сприяє налагодженню контактів між усіма учасниками, підтримує зворотний зв'язок);
- експерта (аналізує процес і результати освітнього процесу).

Отже, найважливішим у підготовці майбутніх фахівців фізичної культури та спорту в контексті забезпечення сталого розвитку суспільства є цілісне бачення діяльності в аспекті творчості та прогнозування її результатів.

Список використаних джерел:

1. Кетова Н. В. Актуальні проблеми формування здорового способу життя студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 1 (129). С. 41–44.
2. Козубовська І. В., Шикітка Г. М. До питання про взаємозв'язок адаптації і соціалізації особистості. *Соціологія та соціальна робота в умовах національних та регіональних викликів* : Матеріали доповідей та повідомлень міжнародної науково-практичної конференції. Ужгород: Говерла, 2019. С. 40–41.
2. Рибалко Л.М., Оніщук Л.М. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до самостійної організації навчально-тренувального процесу. *Моделювання компетентнісної професійної освіти в контексті євроінтеграції*: монографія [Електронне видання] / кол. авт; за заг. ред. проф. Н.П. Волкової. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. С. 276–289.

Юлія БРАХ

ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ А. КАРИШИНА

Кардинальні зміни, які спостерігаються сьогодні в економічному, соціальному та духовному житті українського суспільства, потребують обґрунтування нового концептуального підходу до розвитку освіти, спрямованого на побудову національної системи освіти, орієнтованої на інтеграцію до світового освітнього простору. Особливого значення в цьому контексті набуває оптимальне поєднання новаторських ідей із кращими традиціями вітчизняної та світової наукової думки.

Унікальною за своїм значенням педагогічної діяльності є особистість українського вченого, педагога, громадського діяча Андрія Потаповича Каришина (1947–1987 рр.).

Андрій Потапович народився 15 серпня 1912 року в селі Шишаки Гоголівського (тепер Шишацького) району Полтавської області в сім'ї селянина-бідняка. Доля склалася так, що після закінчення чотирикласної школи хлопчик спочатку працював у господарстві батьків, а вже потім у колгоспі.

Дослідженням встановлено, що у 1931 році за рекомендацією райкому комсомолу А. Каришин вступає на вечірній робітфак у селі Сорочинці, а після закінчення його, у 1932 році, у Харківській інститут підпрофосвіти.

Це були складні часи, і А. Каришину довелося перервати процес навчання через складну хворобу на тиф. Після одужання, у жовтні 1932 року, він продовжує навчання вже у Полтавському педагогічному інституті на хімічному відділенні природничого факультету. Під час навчання він зарекомендував себе як стараний і відповідальний студент, особливо його цікавила хімічна наука.

У ході наукового пошуку встановлено, що у 1934 році завідувачем кафедри було призначено М. М. Дашевського, під керівництвом якого студента Андрія Каришина було залучено до наукових досліджень в галузі хімії аценафтену. Разом з наставником вони досліджують процес окислення аценафтену до аценафтен-хінону.

Відомо, що у 1936 році, після успішного завершення навчання в інституті Андрій Каришин короткий час працює лаборантом кафедри хімії, а з жовтня 1936 року по вересень 1939 року він влаштувався асистентом цієї ж кафедри.

Відомо, що саме під керівництвом М. М. Дашевського він продовжує дослідження в галузі хімії аценафтену, про що свідчить вихід їх першої спільної наукової публікації «Окислення аценафтена в аценафтенхінон» у 1936 році в журналі «Промисловість органічної хімії».

У ході пошуку виявлено, що вже у вересні 1939 року Андрій Потапович стає старшим викладачем, а з січня 1940 року – виконуючим обов'язки завідувача кафедри. Утім, незважаючи на важкі умови (політична нестабільність, зубожіння населення) на цей період він має вже п'ять наукових публікацій у галузі хімії аценафтена.

Плідну наукову роботу перервала Велика Вітчизняна війна. Відомо, що у вересні 1941 року Андрій Потапович разом зі своєю родиною евакуюється на Урал, потім в Башкирію, де працює учителем хімії Каменської середньої школи.

З січня 1942 року він у складі Радянської Армії бере участь у боротьбі з фашистськими загарбниками. Дослідженням встановлено, що за період війни Андрій Потапович пройшов шлях від рядового солдата до помічника начальника батальйону зв'язку. Його було нагороджено бойовими орденами і медалями. Пізніше, він часто й неодноразово згадував, про важкі бої під Великими Луками, про те, що служити довелося в одній дивізії з видатним співаком Георгом Отсом.

Вже у грудні 1945 року, після демобілізації, А. П. Каришин повертається в Полтавський пединститут, де продовжує свою плідну працю і якому присвячує все своє життя.

З 1946 по 1948 рр., і з 1950 по 1978 рр. він очолює кафедру хімії. У 1950 році Андрій Потапович успішно захищає кандидатську дисертацію. Науковим консультантом у нього був відомий український учений, директор Інституту органічної хімії АН України, академік А. І. Кіпріанов. До кінця свого життя Андрій Потапович зберіг почуття глибокої поваги і любові до цієї людини.

Маємо підкреслити, що з 1947 по 1950 рр., з 1955 по 1958 рр. і з 1959 р. та до останніх днів свого життя Андрій Потапович Каришин був деканом природничого факультету. Деякий час (1951–1955 рр.) йому, навіть, довелося працювати заступником директора інституту з навчальної і наукової роботи, а з травня по листопад 1953 року він виконував обов'язки директора інституту. Великою заслугою А. Каришина в цей період було створення відповідних матеріальних умов для життя студентів, а саме: уведено в дію навчальний корпус, побудований новий гуртожиток для студентів у 1953 році.

Його діяльність на посаді декана Андрій Потапович була направлена на зміцнення матеріальної бази природничого факультету. Багато уваги він приділяв створенню та обладнанню агробіостанції (тепер – ботанічного саду) інституту.

З 1973 року і до останніх днів свого життя він віддано працював над розбудовою біостанонару в с. Лучки Кобеляцького району, на базі якого до 2000 року проходили польову практику студенти природничого факультету. Там було побудовано цегляні будиночки, в яких мешкали студенти під час практики, їдальня, сауна, господарські будівлі тощо. Було посаджено сад, студенти вживали свіжі овочі з власного огорода, а силами лаборантів кафедри хімії щорічно робились заготовки консервованих овочів і фруктів (до 50-70 трилітрових банок). Надзвичайно важливим фактом було те, що на це не виділялися гроші державою, і Андрій Потапович оплачував всі ці роботи з власної кишені, був безкорисливим по відношенню до студентів і колег, талановитим організатором і педагогом.

Отже, у результаті наукового пошуку з'ясовано, що упродовж 1936–1987 рр. А. Каришин реалізував науково-педагогічну діяльність у викладацькому, науково-дослідному, освітньо-управлінському напрямках. Відтак, можна впевнено стверджувати, що педагогічна спадщина вченого є вагомим і важливою в контексті розвитку вищої освіти України.

Список використаних джерел

1. Рогожа М.М. Персоналогічний вимір особистості А.П. Каришина (до досвіду здійснення). Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVIII Каришинські читання) (м. Полтава, 27-28 травня 2021 р.) / За заг. ред. проф. М.В. Гриньової. Полтава : Астрія, 2021. С. 265–271.

2. Природничий факультет Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка : 100 років історії та здобутків : літопис / за заг. ред. проф. М.В. Гриньової ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Полтава: Астрія, 2019. 336 с.

Руслана ВАКУЛІНА

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

На сучасному етапі збереження суверенітету та територіальної цілісності України Збройні сили України функціонують як публічна державно-правова інституція, що створена для оборони та захисту українського народу, відстоювання національних інтересів України. Саме з армії починається процес державотворення, забезпечення цілісності й недоторканності державних кордонів і суверенітету країни шляхом підготовки військовослужбовців.

Важливою складовою вищої освіти в Україні є військова освіта, яка забезпечує потреби держави у висококваліфікованих військових фахівцях, здатних практично вирішувати життєво важливі питання безпеки суспільства. Система професійної військової освіти в Україні «забезпечує постійне підвищення рівня професійної підготовки та кваліфікації офіцерів і військових фахівців Збройних Сил України, інших складових сил безпеки і оборони» [5, с. 280], що вимагає використання дієвих методів, форм і засобів професійної підготовки.

Реформування вищої військової освіти в Україні зумовлюється посиленням вимог до якості професійної підготовки офіцера Збройних Сил: високий рівень професійної компетентності, налагодження взаємодії з усіма членами військового колективу, гнучкість у непередбачуваних обставинах, створення умов для особистісно-професійного зростання, інноваційність у професійній діяльності відповідно викликам часу виступають якісними характеристиками майбутніх захисників Вітчизни.